

MARKALI TÜRK PİRİNCİ ÖZGÜRLÜK İSTİYOR!

Ticaret Bakanlığı'nın yurtiçinde fiyatları dengelemek için pirinç ihracatını kayıt altına alması, pirinç ihracatının bir aydır durmasına neden oldu. Uygulamanın yanlış yapıldığını belirten ürün temsilcileri, markalı pirinç ihracatına izin verilmesini talep ediyor. Mersin Ticaret Borsası Meclis Başkanı **Şerafettin Memiş**, "Libya, Beyrut, Tunus, Cezayir, Fas gibi birçok ülkeye ihracat yaparken, yeni uygulamayla birlikte Ortadoğu ve Avrupa pazarlarından silinmekle karşı karşıyayız" derken PAKDER Başkanı İsmet Aral, "Firmaların yurtdışında büyük uğraşlarla oluşturdukları markalarını ve raflardaki yeri kaybetmemeleri için en azından barem oluşturulmalı. Paketli satışlarda 500 tonun altındaki ihracat miktarına izin verilmeli" diye konuştu. Reis Gıda Başkanı Mehmet Reis de katma değeri olan ve tonu 1000 doların üzerindeki butik tabir edilen raflık 1, 2.5 ve 5 kiloluk ürünler için ihraç izni istediklerini söyledi. **BURÇAK GÖREL/07**

Pirinç kayıt altına alındı, ihracatı durdu

Yurtiçinde fiyatları dengelemek için Ticaret Bakanlığı'nca pirinç ihracatının kayıt altına alınması, pirinç ihracatını bir aydır durdurdu. Kararın doğru olduğunu ancak uygulamanın yanlış yapıldığını belirten sektör temsilcileri, markalı pirinç ihracatına izin verilmesini talep etti.

BURÇAK GÖREL / MERSİN

Ticaret Bakanlığı'nın pirinç de ihracı kayda bağlı ürünler arasında alması, pirinç ihracatını durdurdu. Sektör temsilcileri, enflasyonla mücadele kapsamında iç piyasada fiyatları dengelemek için bu kararın alındığını ve yerinde bir karar olduğunu, ancak markalı pirinç ihracatının da bu kapsama alınmasının yanlış olduğunu dile getirdi. Türkiye'nin dökmeye pirinç ihracatının yok denecek kadar az olduğunu dile getiren sektör temsilcileri, büyük mücadelelerle yurtdışında elde edilen rafları kaybetmemek için markalı ihracata izin verilmesini talep ediyor.

Pazarlanıyorkaybetme riski var

Mersin Ticaret Borsası Meclis Başkanı **Şerafettin Memiş**, yurtdışında fiyatı dengelemek için kayıt altına alınan pirinç bir aydır ihracat edilemediğini, ihracat için yapılan müzakeralara yetkililer tarafından dönüş yapılmadığını söyledi. Bu uygulamanın hem üreticiyi

hem de sektörü mağdur ettiğini dile getiren Memiş, "Pirinç ihracatını kayıt altına aldığımız için Dış Ticaret Genel Müdürlüğü'ne müzacaat ettik, ancak bir aydır cevap alamadık. Libya, Beyrut, Tunus, Cezayir, Fas gibi birçok ülkeye ihracat yaparken, yeni uygulamayla birlikte Ortadoğu ve Avrupa pazarlarından silinmekle karşı karşıyayız. Müşterileri kitlesi kolay elde edilmiyor. 20 yıldır birçok fura katıldık, ürünlerimizi tanıttık ve ürünlerimizi belli ülkelerin raflarına yerleştirdik. Bu tebliğden sonra bu pazarları kaybediyoruz. Bizim birçok ülkeyle imzalamış olduğumuz 1 yıllık, 6 aylık kontratlarımız var. Türkiye'de pirinç çok pahalı olmasına rağmen bir ihracat pazarı oluşturduk. Türkiye'de 350 euro olan bir ton çeltik, Yunanistan'da 220 euro, Bulgaristan'da 280 euro. Bu uygulama böyle devam ederse ihracat yaptığımız ülkeler daha ucuz ülkelere yönelecek, ihracat pazarlarımızı kaybedeceğiz" uyarısını yaptı.

Memiş, mağdurlarının giderilmesi için Dış Ticaret Genel Mü-

Şerafettin Memiş

dürlüğü'ne dilekçe yazdıklarını, sektörün zarar görmemesi için devletin pirinç ihracatının önündeki bu engeli bir an önce kaldırmasını talep ettiklerini söyledi.

Barem oluşturulmalı 500 ton altına izin verilmeli

Tarım Ürünleri Hububat Bakliyat İşleme ve Paketleme Sanayicileri Derneği (PAKDER) Yönetim Kurulu Başkanı İsmet Aral da, Türkiye'nin tonajlı yerli pirinç ihracatının olmadığını, 1000-1500 ton arası paketlenmiş markalı yerli pirinç ihracatını izne bağlandığını söyledi.

di. Dahilde İşleme Rejimi (DİR) ile Amerika ve Rusya gibi ülkelere ihmal edilen çeltiğin Türkiye'de işlendikten sonra ihracat edildiğini ve bunda bir sınırlama olmadığını anlatan Aral, "Bu yolla yılda 30-40 bin ton ihracat oluyor" dedi. Aral, tebliğin markalı ürünlerin ihracatını engellediğini belirterek, "Bence bakanlık bilmiyor. Firmaların yurtdışında büyük uğraşlarla oluşturdukları markalarını ve raflardaki yerini kaybetmemeleri için en azından barem oluşturulmalı. Paketli satışlarda 500 tonun altındaki ihracat miktarına izin verilmeli. 500 tonun sonra sınır konulmalı. Bu Türkiye'nin iç piyasasını etkilemez. Zaten dökmeye pirinç ihracatımız yok" açıkladığını söyledi.

Büyük tonaj için uygulanmalı

Reis Gıda Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Reis de şirket olarak Amerika, İngiltere, Fransa ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin de aralarında olduğu 26 ülkeye ürün gönderdiklerini, 15 yıldır büyük müzakerelerle yurtdışında perakende yer ala-

10 ayda 38 bin ton pirinç ihraç edildi

Ülke adı	Önceki dönem- ağırlık (kilo)	Önceki dönem- FOB (dolar)	Carli dönem- ağırlık (kilo)	Carli dönem- FOB (dolar)
Libya	15.423.118	10.703.712,30	9.224.782	7.618.503,34
Suriye	11.848.739	9.234.507,90	6.604.608	5.268.947,39
Irak	2.879.856	2.011.544,22	6.081.563	4.001.905,89
Ürdün	0	0	2.484.010	2.161.081,00
İtalya	2.276.000	1.538.768,25	3.007.470	2.137.643,54
İsrail	1.253.000	733.400,00	2.123.000	1.747.093,46
Belçika	545.152	513.164,80	3.045.931	1.335.680,77
İşgal alt.				
Filistin	500.000	342.500,00	1.175.000	1.002.745,00
Mersin				
Serbist Bölge	706.000	630.519,53	906.000	771.438,99
Sudan	6.109.475	4.210.869,25	879.550	509.431,56
Diğer 71 ülke top.	5.743.587	4.166.621,52	2.525.403	2.713.854,99
Toplam	47.284.927	34.085.607,77	38.057.317	29.268.325,93

bildiklerini söyledi.

Türkiye'de üretilen pirinç iç tüketimi karşılamadığı için Hükümetin böyle bir karar aldığına işaret eden Reis, "Hasat henüz yeni başladı. Ne kadar üretim olacak bilemiyoruz ama yaklaşık 50-100 bin ton arası bir eksikliğimiz oluyor. Bu nedenle pirinçin yurtdışına gitmemesi için Hükümet önlem aldı. Ve karar son derece doğru. Ancak bu karar sadece yurtdışına ihracat edilecek tonajı yüksek dökmeye pirinç için doğru bir uygulama. Katma değeri olan ve to-

nu 1000 dolardan üzerinde olan büyük tabir edilen rafık 1, 2,5 ve 5 kilogram ürünlerin bu kapsamdan çıkarılması lazım. Bu konuda ihracat izni istiyoruz. Biz eğer bu ülkelere pirinç veremeyiz, başka ülkelerin pirinç raflarına girecek ve bakiyat satıp, daha sonra bitersek. Bizden istenen Baldo ve Osmanlı pirinç, ihracat yaptığımız bütün ülkelerdeki bayiler bize baskı yapıyor. Firma olarak gündereceğim ürün miktarı 150-200 ton arası. Hükümetten olumlu sıyrılm beldiyoruz" dedi.

"Üretim tüketimi karşılamıyor"

Pirinç üretim ve tüketiminin birbirini karşılamamasını ihracattaki kısıtlamaya neden olarak gösteren AKB Koordinatör Başkanı Uğur Ateş, "Hakkı bir uygulama. Pirinç ihracatı bugünkü koşullarda daha çok ithalata beraberinde getiriyor" dedi. Ateş Türkiye'nin 2017 yılında 148 milyon dolarlık pirinç ithalatı yapmasına karşın, ihracatının 40 milyon dolar gibi çok düşük bir miktar olduğunu belirterek, şu bilgileri verdi: "2017 yılında 900 bin ton çeltik üretimi, ayıklandıktan sonra net 540 bin tonluk pirinç üretimi elde edildi. Oysa Türkiye'nin pirinç tüketimi 750 bin ton. Üretim tüketimi karşılamıyor. Arada 210 bin tonluk bir açık söz konusu."

"İthal ettiğimiz çeltiği de ihraç edemiyoruz"

Pirinçe ilgili 100'den fazla ülkeye ticaret yapan Yayıllar Bakliyat Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Gümiş, "Dövizdeki hareketlilik sonrası Türkiye'nin fiyatları düşük kaldığından, yurtdışında bizim ürünlerimiz cazip hale geldi. Bugün bu pirinç fiyatları dış pazara satıp, yann çok daha büyük fiyatlarla ithal etmeyelim diye devletin benimsediği bir politikadır ve yerinde bir uygulamadır." Uygulamanın etkisi tarafına da dikkat çeken Gümiş, daha önceden imzalarını mevcut bağlantılar için geçmişte ihracat yapan firmaların ilgili tedbir alınması gerektiğini söyledi ve "Bizim elimize uygulamadan önce ithal ettiğimiz çeltikler var. Bu çeltiğin vergisini ödedik ve millileştirdik. Elimizde bulunan çeltiğin ithalatını gerçekleştirip millileştirdiğimiz için şu anda ihracatını yapamıyoruz."

